Postani občanska znanstvenica ali občanski znanstvenik v Centru Rog!

V Centru Rog vzpostavljamo novo prostovoljsko skupino za občansko znanost, ki bo spremljala razvoj in vpliv novih habitatov v Parku izbrisanih. Skupina bo pod vodstvom Zarje Muršič iz Mreže občanske znanosti raziskovala, kako lahko oblikovanje podpira biotsko raznovrstnost in ustvarja boljše življenjske pogoje za različne rastlinske in živalske vrste v urbanem okolju.

Prostovoljska skupina bo spremljala rezultate projekta **More than Refuge (Več kot zatočišče)** francoskega oblikovalca Guilliana Gravesa, ki v Centru Rog gostuje v okviru rezidenčnega programa *Oblikovalec na rezidenci*. V okviru rezidence razvija nove habitate, navdihnjene z naravnimi ekosistemi, ki bodo umeščeni v Park izbrisanih.

Guillian Graves je ustanovitelj pariškega studia Big Bang Project. Pri svojem delu uporablja biomimikrijo – pristop k oblikovanju, ki navdih za razvoj novih rešitev išče v naravnih sistemih. Projekt bo javnosti predstavljen na razstavi **Rog Expo 2026**, ki bo na ogled od 26. 11. 2026 do 27. 2. 2027 v veliki dvorani Centra Rog.

Prvi korak k pridružitvi prostovoljski skupini je prijava prek spletnega obrazca. Prijavljene bomo nato povabili na **uvodno srečanje, v soboto, 6. 2. 2027, ob 11.00**, v Centru Rog, na katerem bomo predstavili projekt, spoznali načela občanske znanosti in se pogovorili o možnostih sodelovanja. Predhodno znanje ali izkušnje niso potrebni.

Kaj bomo raziskovali?

Projekt vključuje **mikrozatočišča za različne živalske in rastlinske vrste**, med drugim netopirje, samotarske čebele, lišaje, žuželke in ježe, ter **hranilne strukture**, ki bodo umeščene v tla Parka izbrisanih. Te so zasnovane tako, da s pomočjo deževnice postopoma sproščajo hranila in prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev za talne organizme.

Prostovoljska skupina bo s sistematičnim opazovanjem in zbiranjem podatkov raziskovala, kako se nove rešitve obnesejo skozi čas, katere vrste jih uporabljajo in kako vplivajo na lokalni ekosistem. Ugotovitve bodo prispevale k nadaljnjemu razvoju in izboljševanju habitatov.

Kaj bomo počeli?

Občanski znanstveniki in znanstvenice bomo sodelovali pri rednem opazovanju habitatov, fotografiranju, prepoznavanju rastlinskih in živalskih vrst, izvajanju preprostih okoljskih meritev ter beleženju sprememb v parku.

Med drugim bomo spremljali, katere vrste uporabljajo nova zatočišča, opazovali opraševalce in druge organizme ter raziskovali spremembe v rastju in stanju tal.
Zbrane podatke bomo skupaj z raziskovalci in strokovnjaki analizirali ter ugotovitve predstavili širši javnosti. Tako bomo prispevali k boljšemu razumevanju dolgoročnih učinkov oblikovalskih posegov v urbanih ekosistemih.

Koga vabimo?

K sodelovanju vabimo vse, ki jih zanimajo narava, ekologija, oblikovanje, raziskovanje in skupnostno delovanje. Še posebej dobrodošli ste:

- študenti in študentke biologije, agronomije, krajinske arhitekture, oblikovanja in sorodnih področij;
- ljubitelji in ljubiteljice narave ter člani in članice naravoslovnih društev;
- člani in članice ter uporabniki in uporabnice produkcijskih labov Centra Rog;
- sosedje in sosede ter redni obiskovalci in obiskovalke Parka izbrisanih;
- vsi, ki bi radi pridobili nova znanja in prispevali k boljšemu razumevanju urbanih ekosistemov.

Predhodno znanje ni potrebno. Pod vodstvom Zarje Muršič bomo spoznali osnovne metode občanske znanosti, se naučili opazovati naravo in uporabljati raziskovalno opremo ter pridobili znanja za samostojno opazovanje in zbiranje podatkov.

Kako bo potekalo prostovoljsko delo?

Prostovoljske aktivnosti bodo potekale predvsem na prostem, v Parku izbrisanih ob Centru Rog, občasno pa tudi v produkcijskih labih Centra Rog.

Sodelovanje bo prilagodljivo glede na zanimanja in razpoložljivost posameznikov. Nekatere naloge bodo zahtevale le približno 20 minut mesečno, druge pa nekoliko več časa ali sodelovanje pri sezonskih raziskovalnih aktivnostih.

Po uvodnem srečanju bomo oblikovali prostovoljsko skupino in pripravili skupni načrt aktivnosti. Redno spremljanje habitatov bo potekalo predvsem med **aprilom in oktobrom 2027**.

Sodelujočim bomo zagotovili uvodno usposabljanje, potrebno opremo in stalno strokovno podporo.

Kaj pridobiš s prostovoljskim delom?

S prostovoljci in prostovoljkami bomo sklenili dogovor o prostovoljskem delu, ki bo veljal eno leto od vključitve v program. Ob redni udeležbi bodo prostovoljci upravičeni do povračila stroškov prevoza in malice (v primeru prostovoljskega dela, daljšega od štirih ur na dan) ter **brezplačne enoletne članarine v Centru Rog**, ki prinaša številne ugodnosti.

S sodelovanjem boš pridobil_a praktične izkušnje na področju občanske znanosti, spoznal_a nove raziskovalne metode in postal_a del skupnosti, ki jo zanima odnos med oblikovanjem, naravo in mestnim prostorom.

Predvsem pa boš prispeval_a k dolgoročnemu raziskovanju Parka izbrisanih. Naša skupna opazovanja nam bodo pomagala razumeti, katere rešitve delujejo, katere je treba izboljšati in kako lahko v prihodnje oblikujemo bolj vključujoče življenjske prostore tudi za druge vrste.

Kako se pridružiti?

Prvi korak je prijava prek spletnega obrazca. Po prijavi te bomo povabili na uvodno srečanje, na katerem bomo podrobneje predstavili projekt, način dela prostovoljske skupine in možnosti vključitve. Udeležba na srečanju te še ne zavezuje k nadaljnjemu sodelovanju.

Uvodno srečanje: sobota, 6. 2. 2027, ob 11.00
Lokacija: Center Rog, Trubarjeva cesta 72, Ljubljana
Prijavnica: https://form.jotform.com/260132679893366
Več informacij: eva.kraljic@center-rog.si

Veselimo se skupnega raziskovanja!

Projekt sofinancirata Francoski inštitut in Francoski inštitut v Sloveniji.